

Naročnina: doma na skilpni naslov mesečno 2 D., na posameznega 2 Din. 50 par.

V inozemstvo mesečno 6 Din. Z M. Listom, M. Ogracekom i kalendarom letno 100 Din.

Plačati se mora bar mesečno naprej.

Štev. položnice 11806.

Rokopisi se ne vračajo.

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

Cena oglasov: cela stran 800 Din., pol strani 400 Din. i tak niže. „Poslano“ i med tekstom vsaka reč 2 Din. Mali oglasi do 10 reči 5 Din., više vsaka reč 1 D. 50 p. i oglasna taksa posebi. Popust po dogovori.

Duše v čistilišči.

Krasen jesenski popolden. Sunce ne more raztopiti snega, ki naša pokopališča včasih odene. To so bele „šukujce“ i drobne bele rožice kak zvezdice, na opletenih grobaj. Procesija se pomika k njim na breg i zove vse svetnike na pomoč za brate i sestre v časnom onostranskem ognji. Iz vnožine, ki je obkrožila govornika, je zadonela pesem: „samo križ nam sveti govori“; govornik njim pa čara slike iz onostranstva. Suze si brišejo, listje na drevji trepeče i kak žalostinko poigrava, od vzhoda valovijo temni oblaki, samo na zapadi se poraja večerna zarja: od vstajenja tela govori govornik: „Gospod Jezus Kristuš je stano s prekrasnim povelčanim telom, mi smo pa bratje i sestre njegovi. On hodi pred nami, tudi naša tela se bodo zasvetila pri njegovom dnevi, kak sunce. Zdaj bratje i sestre naše trpijo, pa večno trpljenje njihovo ne; končano bo konči zadnji den, tistih, ki so v Gospodi zaspali...“

Večerni mrak i noč obimleta zemlo. Na grobaj prižigajo sveče. Glej tam na dalnom bregi razsvetlano pokopališče. Kak tej plameni proseče trepečejo, kak duše v čistilišči; kda pa vgasnejo, povzamejo njihov glas blagoslovljeni zvonovje i molijo pozno v polnoč. — Mrtvih den zjutra: odpadlo listje vse na križ pod drevjom leži, na drevji preostalo pa bolno žuti. Iz dalne megle kraka številna truma čarnih vran, letečih v sunčne zarje.

Mlačno vreme je pa kak živa slika naših src, ki tak rada pozabijo na one, ki na drugom sveti živijo pa mogoče trpijo, samo pomagati si več ne morejo; sedmera svestva njim več ne dajo moči, samo svestvo trpljenja v njih gori, mi njim pa lahko pomoremo, če ščemo. Cerkev se v svojih molitvah vsikdar spomina tudi pokojnih, prle kak prošnje glas na vüstaj zamerje ino v srcih.

Gospod, večni pokoj njim daj ino svetlost —!

Dnes bodo trikrat mešivali.

Dnes je kak na Božič: Gospod je prišeo. Kak Dete-Sodnik me bo sodo, ar dnes je moja zadnja vüra. Dnes bojüjem smrtni boj. Dnes je v meni najtemnejša polnoč. Mogoče pa Bog dá, da se izpremeni v najsvetlejši polden. Če ne, naj pa počí srce, naj se odpre v božansko morje, naj se izlije v ocean, tak je puno, dale nositi ne more. Dnes bomo trikrat mešivali.

V morje svetlosti se bom skušao potopiti, v presvetlo bože Sunce zlezati, mogoče v Njem vgasne blesk mojih nenasnih očí, mogoče se v vekšem sijaji odpre, če Sodnik samo smilen bo ino pravičen trpečoj duši i teli.

Od prve do tretje meše bodo vüsta trepetala, zagrnjena v škrlat presvete krvi. Trepetale bodo ino izpovedale vso neznosno bolečino do konca tretje meše. Te bodo onemele, da bodo prislünnoli rečam večnoga življenja. Srce bo pa pijano ino rešeno od Rešnje krvi. Nato bo prenehao spomin, trüden potnik bo onemogo vüduž svetoga stola.

Potom bo pa kak na vseh purgatorijumskih düš den. Potom bodo drugi za mene trikrat mešivali, drugi bodo prosili, naj pride v svetlost i pokoj spokorjenomi grešniki. Jaz ne bom več mogeo mešivati. Te bodo mogoče še tisti zajokali, štere moja nema tiha bolečina v tom življenji ne mogla genoti, neštere po lastnoj krivdi ne, druge pa brez krivde. Te bodo jokala vsa srca, ki so me poznala, tista srca, štera sem zaman lübo ino proso za par trenutkov poslüšanja. Te bodo druge poslüšala, kaj bodo od mene gučali.

Tri meše bodo zamene slüžili, trikrat bo Gospod govorio od moje-

Pitanje mladine je dnesden najvažnejše. I to ne samo za zdaj, nego predvsem za prišestnost. Da bo mladina dobra, jo trbe dobro odgojiti.

Mladog cepiki je potreben količ, da jo veter ali kaj drugo ne vugne ali potere i da raste vednako. Tüdi mladini je potrebna podpora, da jo valovje dnešnjega pokvarjenoga sveta ne poplavi i vniči; i to posebno v prvoj mladosti.

Bog je preskrbo vsakšemi človeki stariše, da ga čuvajo, branijo, hranijo i odgajajo. Oča i mati morata biti močniva količa svojoj deci i to bodeta, če sta sama zadosta čedniva i dobro odgojeniva. Če sta stariša ne dobro odgojeniva, te nemreta dobro odgajati svoje dece. Pri zgoji je ne zadosta, če se stariša ravnata samo po človečem zakoni, nego moreta meti tüdi močno vero v Boga, ar je brez vere ne mogoče dobro odgajati dece. Stariše, ki nemajo vere i čeravno valajo pred svetom za poštene, ešče nemrejo biti gotovi, da bodo njihova deca dobra i poštena. Človeki je ne zadosta te zemelski zakon, liki Bog, ki vse vidi i vse zna, je vekše zagotovo, da človek ostane dober. Ka bi bilo s sveta, če bi bilo kaštigano samo to, ka sodnija razišče. Svet bi že davno prepadno, ali bi se pa godile takše krivice, da ji nišče ne bo mogeo prenesti.

Najprle je potrebno, da stariše odgojijo deco v strahi božjem i krščanskoj lübavi. To odgojo že naj začnejo pri maloj deci. Radi naj hodijo

z decov k sv. meši i jo včijo moliti, naj jo ne püstijo v slabo družbo.

Kda začnejo deca hoditi v šolo, naj skrbno pazijo kak se deca včijo, če se ne včijo, je pokarajo i če to ne pomaga, vzemejo v roko tüdi palico. Vej guč pravi, da šiba novo mešo spevle. Stariše naj stopijo večkrat k veroučitelu i učitelu pa opitajo, kak je kaj z njüvov decov, kak se včijo i obnašajo. Najveško falingo napravijo svojoj deci oni stariše, ki nedejo pitat v šolo, kak je z njüvov decov, nego si mislijo, naj se vüčiteo mantra z decov. Če pa vüčiteo nebogavno deco kara i zbije, te se pa kre nje gori postavljajo i grdo gučijo od vüčitelov, takši stariše naj se nikdar ne tožijo, da jih deca ne bogajo ali, da jih celo bijejo, ar so si sami krivi.

Dokeč so deca v šoli, vüčiteo pazi na nje, ka čtejo. Gda pa ednok že šolo zvršijo, so prepüščeni sami sebi. Te pa segnejo večkrat za kakšov takšov knjigov, ka je ne bi smeli čteti. Z velkim veseljom čtejo po kotaj kakše slabe pripovisti.

Drügi pa zahajajo v slabo družbo, pijančüjejo, kadijo, naskori si poiščejo lübito i to v najhüši letaj od 14-21., gda vse vre v mladih lüdej. Vsega toga stariše ne vidijo, drügi vsi že znajo i se nasmihavajo, stariše si pa ne poglednejo za njimi, nego te komaj opazijo, gda so že deca daleč zablodila.

Stariše, pazite na svojo deco, ka čtejo, kama hodijo, s kem se pajdašivajo, dokeč je čas. Drevo trbe rav-

nati i privezati h količi, dokeč je mladost, ar je sledkar že prekesno pa tüdi nikaj ne hasni.

Če dobro odgojite deco v prvoj mladosti i sledkar kak hodijo v šolo, te se vam gotovo ne trbe bojati za nje, ar do vas bogali na prvo reč. Že v ranoj mladosti je s svojim dobrim zglédom navčite, naj večkrat pristopijo k sv. spovedi i prečiščavanji. Navčiti je morate, da do radi poslüšali predgo. Ništerni mlačneži pravijo: „Ka bi to hodo predgo poslüšat, vej jaz več znam“. Te guč je jako nespa-meten. Celi teden je dečko zaposlen s svojim delom pa šče v nedelo nešče čüti bože reči. Predga naj njemi bo zid, da nede mogeo do njega brezvernika. Sv. prečiščavanje naj njemi pa davle moč, kak je davalo že skoz stoletja milijonom mantrnikov i šče dnesden v Španiji i indri.

Stariše, deci dajte čteti dobre knige, püstite je v dobra družstva. Dajte deco v šole: gimnazije, meščanske šole, kmetijske i druge, ka si spopunijo svoje znanje. Če jih pa nemrete dati v šole, pa je bar püstite v verska i prosvetna družstva.

Če tak odgojite svojo deco, je lahko pošlete kamaščeč po sveti, tüdi v tujino, ostali bodo dobri, razmili do živeti tak, da te lahko ž njimi zadovolni. Pri takšoj mladini nemo meli straha za prišestnost, pa naj tüdi vlada na sveti laž ali istina, krivica ali pravica.

Izid občinskih volitev v Slovenskoj krajini.

Občinske volitvi, štere so se preminoo nedelo vršile tüdi v Slov. krajini, so prinesle 88% zmago stranki JRZ v Sloveniji. Objavljamo sledeči izid:

Srez Murska Sobota:

1. Bodonci:

Št. volilcov: 694, glasüvalo 403 (60%).
Lista Hodošek Ludvika (vladna gosp.) 251 glasov i 16 odbornikov.
Lista Maršik Rudolfa (vladna gospod.) 152 glasov i 2 odbornika.

2. Cankova:

Št. volilcov: 706, glasüvalo 414 (58.6%).
Lista Mencigar Alojza (neopred.) 58 glasov i 1 odbornik.
Lista Vogrinčič Antona (JRZ) 148 glasov i 2 odbornika.
Lista Vogler Viktora (JRZ) 208 glasov i 15 odbornikov.

3. Gornja Lendava:

Št. volilcov 923, glasüvalo 515 (55.7%).
Lista Bačič Franca (JRZ) 264 glasov i 20 odbornikov.
Lista Bokan Jožefa (neopred.) 251 glasov i 4 odbornike.

4. Gornja Slaveča:

Št. volilcov 954, glasüvalo 480 (50.3%).
Lista Fartek Janoša (JRZ) 209 glasov i 16 odbornikov.
Lista Sabo Franca (neopred.) 194 glasov i 6 odbornikov.

Lista Špilak Franca (neopred.) 77 glasov i 2 odbornika.

5. Gornji Petrovci:

Št. volilcov 1232, glasüvalo 553 (45%).
Lista Belec Štefana (JRZ) 44 glasov i 0 odbornikov.
Lista Bohar Adama (JRZ) 509 glasov i 24 odbornikov.

6. Križevci:

Št. volilcov 1136, glasüvalo 521 (46%).
Lista Flisar Alojza (JRZ) 160 glasov i 2 odbornika.
Lista Küčan Petra (JRZ) 361 glasov i 22 odbornikov.

7. Kupšinci:

Št. volilcov 360, glasüvalo 276 (76.5%).
Lista Norčič Ivana (JRZ) 90 glasov i 2 odbornika.
Lista Titan Janoša (JRZ) 186 glasov i 16 odbornikov.

8. Mačkovci:

Št. volilcov 804, glasüvalo 439 (54.7%).
Lista Banfi Štefana (JRZ) 232 glasov i 15 odbornikov.
Lista Kerec Štefana (JRZ) 177 glasov i 3 odbornike.
Lista Küčan Aleksandra (neopred.) 30 glasov i 0 odbornikov.

9. Martjanci:

Št. volilcov 603, glasüvalo 428 (71%).
Lista Vezer Geze (JRZ) 284 glasov i 16 odbornikov.

Lista Ülen Kalmana (JRZ) 144 glasov i 2 odbornika.

10. Murska Sobota:

Št. volilcov 1107, glasüvalo 755 (68.2%).
Lista Hartner Ferdinanda (kompromisna) 755 glasov i 24 odbornikov.

11. Murska Sobota-okolica:

Št. volilcov 942, glasüvalo 634 (67.3%).
Lista Celec Ferdinanda (JRZ) 371 glasov i 21 odbornikov.
Lista Martinec Štefana (neopred.) 263 glasov i 3 odbornike.

12. Pertoča:

Št. volilcov 1018, glasüvalo 435 (42.5%).
Lista Haužer Antona (opozicija) 52 glasov i 0 odbornikov.
Lista Kolmanko Jožefa (JRZ) 277 glasov i 22 odbornikov.
Lista Recek Jožefa (neopred.) 106 glasov i 2 odbornika.

13. Prosenjakovci:

Št. volilcov 958, glasüvalo 571 (59.5%).
Lista Varga Kalmana (JRZ) 516 glasov i 18 odbornikov.
Lista Vaš Karola (JRZ) 55 glasov i 0 odbornika.

14. Puconci:

Št. volilcov 979, glasüvalo 651 (66.4%).
Lista Kühar Štefana (neopred.) 438 glasov i 22 odbornikov.
Lista Vratarič Mikloša (gospod. vladna) 213 glasov i 2 odbornika.

ga najnovjšega dneva, vsikdar glasnej, dokeč ne bodo v tretjoj meši oznanile reči v vsjoj svetlosti: „Jaz sem živi Krüh. Što Mené je, bo živo na veke. To je moje Meso, da se njegovo telo — meso pomiri... Celo moje telo je vživao, mojo sveto krv je pio — obüdo ga bom zadnji den“.

Poroštvo vstajenja tela je v vrednom vživanji Njegovoga Tela z Krvjov.

Dnes bom jaz največkrat, trikrat mešüvao, potom bom za vedno zaspao. Če bo Gospod šteo, se Njemi bom nasmehno, če mi bo proti prišeo v blišči svojih svetih. Ah, ž Njim bo Njegova sveta Mati, deviška Mati, brez štere ne moremo priti k Presvetomi. Ah, Marija, ve niti ne vüпам na-

ravnost k Tvojemi Sini, ki je Človek i Bog. Še k Tebi komaj vüпам s trepetajočim korakom, ki si najčistejši človek, najsvetejša žena.

Mati, prosi za me, ve si bole smilena ino mogočnejša kak moja telovna mati, ki pa mi je že ta prikazala teliko dobrot, čeprav sem jo premalo lübo, kak sem tüdi na tebe telkokrat pozabo, pa sem bole vzlübo stvar, ki tiste lübezni ne zaslüžila...
Odpüsti, Mati, posredüj...; da ne bodo potem zobston za mene še drugi trikrat mešüvali...
Dnes je kak na božič, dnes je kak na den düš v čistilišči, dnes največ, šest meš v našoj cerkvi, v nebo

kriči, — kak šest delavnih dni, da izprosi sedmo, nedelo večne blaženosti.

Jaz, dühovnik, do smrti mučen od skušnjav, sem trikrat mešüvao za svoje Odrešenje. Trikrat Svetoga sem trikrat vsikdar močnej proso; potom sem vmro ino drügi so za mene mešüvali, kak na vernih düš den.

Jaz, dühovnik pesnik, sem dnes Bogi srce odpro. Ar ga lüdem ne sem mogeo...

Želem, da bi moja smrt zaistino bila na božič pri oltari, kda bi tretjo mešo končao. — To je moja oporoka, ki sem jo s tak velikimi črkami zapisao v časi strašne borbe opolnoči, da bi iz zemelske zime stopo v toplotu večnoga poletja.

15. Rogaševci:

Št. volilcov 1020, glasovalo 567 (55 6%)
 Lista Marič Leopolda (neopr.)
 232 glasov i 3 odbornike.
 Lista Unger Mihala (JRZ) 355
 glasov i 21 odbornikov.

16. Strukovci:

Št. volilcov 359, glasovalo 285 (72.5%)
 Lista Hackl Viljema (JRZ) 107
 glasov i 4 odbornikov.
 Lista Šavel Aleksandra (vladna
 gospodar.) 59 glasov i 2 odbornika.
 Lista Šiftar Aleksandra (JRZ) 119
 glasov i 12 odbornikov.

17. Šalovci:

Št. volilcov 970, glasovalo 714 (72.5%)
 Lista Škalič Matjaša (JRZ) 334
 glasov i 4 odbornikov.
 Lista Ziško Janoš (vladna gos-
 podarska) 380 glasov i 20 odbornikov.

18. Tešanovci:

Št. volilcov 760, glasovalo 327 (43%).
 Lista Kuhar Štefana (JRZ kom-
 prom.) 327 glasov i 18 odbornikov.

19. Tišina:

Št. volilcov 974, glasovalo 563 (57.8%).
 Lista Flegar Janoš (JRZ) 341
 glasov i 21 odbornikov.

Lista Šiftar Jožefa (JRZ) 222
 glasov i 3 odbornike.

Skupno število volilcov celoga
 sobočkoga sreza 16.499, število od-
 danih glasov 9.531, v procentaj vo-
 lilo 57.7%.

Srez Lendavski:**1. Črensovci:**

Št. volilcov 1103, glasovalo 830 (75%).
 Lista Horvat Antona (JRZ) 554
 glasov i 22 odbornikov.
 Lista Kelenc Janoš (JRZ) 251
 glasov i 2 odbornika.
 Lista Sabo Elemera (Gosp. lista)
 25 glasov i 0 odbornikov.

2. Odranci:

Št. volilcov 746, glasovalo 455 (62%).
 Lista Hozjan Štefana (JRZ) 348
 glasov i 17 odbornikov.
 Lista Hajdinjak Antona (JNS)
 118 glasov i 1 odbornika.

3. Orešje:

Št. volilcov 903, glasovalo 584 (65%).
 Lista Vrečič Jožefa (JRZ) 272
 glasov i 4 odbornikov.
 Lista Muhvič Rudolfa (gosp. slo-
 ga) 312 glasov i 20 odbornikov.
 Skupno število volilcov 2752, od-
 danih glasov 1869, v procentaj 67.3%.

GLASI.**SLOVENSKA KRAJINA.**

Vsem pokojnim toga leta več-
 ni mir daj, o Gospod, posebno
 vsem našim naročnikom. Med nji-
 mi se spomenemo posebno † Klekl
 Jožefa, dolenskoga plebanoša, ki so
 bili tudi širiteo naših listov i † Koder
 Antona, našega naročnika. Od prvo-
 ga smo pred kratkim prinesli dugše
 poročilo, od drugoga pa zdaj.

† Notar KODER ANTON.

Letošnje leto si je neizprosna
 smrt izbrala več vidnejših ljudi naše
 krajine, šteri so povsem nagloma za-
 pustili te svet. Med temi, letos pre-
 minočimi je bio tudi notar Koder An-
 ton. On je bio naš oster političen
 nasprotnik, je pa s tem svojim nasto-
 pom i s svojov delavnostjov razgibao
 tudi pri nas naše javne delavce i tak
 vno go pripomogao k tomi, da se je
 začnalo tudi pri nas s sistematičnov
 političnov vzgojov ljudstva.

Kak človek je bio pokojni no-
 tar dobrega srca i z našim ljudstvom
 izredno prijazen. Naš narod je dobro
 poznao i ga je vno gokrat zagovarjao
 bodisi kak banski svetnik pri bano-
 vini, pa tudi inachi pred ljudmi, šteri so
 bili našoj krajini nenaklonjeni. Celo je
 večkrat povdarjao, da se čuti pri nas
 za domačina mogoče bole, kak vno gi
 tisti, šteri se pri nas stalno kuče v

prsa, da je ne prišlek od druge stra-
 ni Mure. Zato se je notar Koder tudi
 v istini večkrat zavzeo za naše ljudstvo
 z gorečnostjov i navdušenostjov, kak
 da bi bio resan od nigda naš, kak
 da bi bio pravi naš domačin.

Notar Koder je tudi rad spoz-
 nao svojo napako, če njemi je drugi
 pokazao, da je ne prav tak, kak on
 misli. Pravili smo, da je bio naš os-
 ter političen nasprotnik, nego proti
 zadnjemi se je v njem vno go kaj spre-
 menilo. Proti konci bi ga lahko šteli
 že za svojega najboljšega sobojevnika.
 Začno je ob vsakoj priliki zagovar-
 jati tudi javno našo politično linijo,
 podpirao je naša katoličanska pro-
 svetna društva z rečjov i djanjom i se
 sploh v našoj družbi jako dobro i
 domače počuto. Vno gi njegovi somi-
 šleniki so njemi zamerili to spremem-
 bo, naši ljudje so se njemi pa začnoli
 z najvejšov previdnostjov približavati,
 moramo pa povedati, da je v istini
 postao nam odkrito naklonjeni i so ga
 naši ljudje tam, gde je z našimi drus-
 tvi sodelüvao, meli že popunoma za
 svojega.

Novine so mele z njim vno go
 borbe, so se pa tudi vno go od njega
 navčile. Je pa z vsem svojim nasto-
 pom našoj krajini vno go üobroga vči-
 no, zato se zdaj, gda se spominamo
 vseh mrtvih, spomnimo se tudi notara
 Kodra v svojih molitvaj.

**Našim v Franciji i v drugih mestaj, ki se domā
ščejo naseliti.**

Zdaj, ka je spadno francoski
 frank i je vlada to potrdila, je naše
 delavstvo, štero je melo tam shranjeni
 penez, zgübiło edno tretjino svojega
 krvavo zasluženoga i prišparanoga pe-
 neza. Ne bi se ta nesreča zgodila njim
 i Amerikancom, kda je bio i dolar
 razvrednoten, če bi svoj penez vložili
 notri v zemlo. Zemla nas hrani, brani,
 nam zazible zibelko i v sebe zapre
 ešče naše mrtvo telo. Zemla nam je
 najvejši pomočnik. Zemla ne zgübi

nikdar svoje vrednosti, ar njena hra-
 nilna moč vsikdar ostane. Hiša pogori,
 fabrika stavi svoje delo, obrt ne ide,
 ar nega küpcov, zemla pa vsikdar os-
 tane, ar vsakdenešnji krüh je bio, je i
 bo vsikdar potreben. Zato prav ma
 naš človek, kda zove zemlo za „ma-
 terzemlo“. Je zaistino mati, ki nas
 hrani, gorđži, varje, čuva, razvese-
 java, nam dá v življenji i po smrti
 počitek.

„Dom sv. Frančiška v Črensov-
 cih“ je dobo pooblastilo od Hranil-
 nice i posojilnice pa Agrarne zadruge
 v Črensovcih, da njedvi zemlo v Gor.
 Mihalovcih lejko oda tistim, ki se ščejo
 na njej naseliti. Oratje zemle je z trav-
 niki i sadovnjaki vred 89 katastralnih
 oralov. Teliko je oblast dovolila, ka
 se sme za pov obrnoti, 120 oralov je
 pa poleg ešče lepe šume, većinoma
 stare, nekaj pa mlade. Leži pa ta šu-
 ma ž njivami i travniki kre velke ceste
 od Štrigove gor, peški edno dobro
 vüro od Dravskoga Središča. Želez-
 niška postaja je v Macencih, dobre tri
 kilometre od tec. Cerkev je poleg.
 Lega zdrava i kraj je krasen. Vse leži
 lepo položno, nikših velikih bregač
 nega, ar je pa vendar višiši kraj, je
 zrak izvrsten. Voda se dobi i to jako
 dobra. Nekaj te zemle se že pova,
 ostalo pa rodi travo i se mora krčiti.

NEDELA**dvadvajseta po risalaj.**

Evangelij (Mataj 18). Tisti čas idoč
 Farizeuše tanač so držali, ka bi vlovili Jezusa
 yu reči. I poslali so k njemi vučenike svoje
 z Herodianci, govoreči: Vučiteo, znamo, ka
 si pravičen i pot božo po pravici včiš i ne-
 maš paske na nikoga, ar ne gledaš na per-
 šono ljudi. Povej nam zato, ka se tebi vidi?
 Jeli je slobodno dači dati casari, ali ne?
 Spoznavši pa Jezus jalnost njihovo, veli: ka
 me skušavate skazljivci? Pokažite mi dačni
 penez. Oni so pa prikazali njemi eden sod.
 I pravi njim Jezus: čidi je kep ete i napisek?
 Velijo njemi: casarov. Teda veli njim: dajte
 zato, štera so casarova, casari i štera so
 boža, Bogi.

Vsi svetniki!

Dnes obhajamo njihov god. So
 to samo tisti, ki jih je sv. Cerkev pri-
 glasila k svetnikom? Ne! Dnes ob-
 hajamo god vseh tistih, ki so se že
 zveličali, ki so že dosegnoli večno
 življenje, ki bi ga mi radi dosegnoli.
 Med temi so že mogoče tudi tvoja
 pokojna mati, oča, brat, sestra ali
 znanec. Ne vemo. Sam Bog zna za nje.

So pa nam svetniki najlepši vz-
 gled za zemelsko življenje. Pravijo
 nam: bratje i sestre! Če bi vi znali,
 ali bar malo kušali blaženost, ki ga
 mi uživamo pri svojem nebeskom Oči,
 bi nikaj drugo ne bi delali, kak skr-
 beli za svojo düšo, da jo zveličate.
 Zveličana mladenka bi tebi —
 deklina — pravila: najbolje si čuvaj
 venček devištva, da ga ne zgübiš v
 svojih mladih letaj, ar nedopovedljivo
 čast majo v nebesaj deviške drave.

Oča bi ti — gospodar — pravo:
 skrbi za svojo družino, da bo poštena,
 verna, bogaboječa, ar velko plačilo te
 čaka za tvojo skrb. Sam bodi družini
 najlepši vzgled.

I tebi, mati, ki se mantraš z drob-
 nov dečicov, bi pravila zveličana mati:
 bodi globoko verna i skrbi za svojo
 deco z najvejšov materinskih ljubav-
 jov. Imej potrpljenje z njimi. Moli i
 delaj. Vsa živi samo za to, da svojo
 deco vodiš k Jezusi. Ar za vsaki tvoj
 stopaj te čaka eti neizmerno plačilo.

Vsem pa nam pravijo svetniki:
 poštujte svojo krščansko vero, ona
 edina vam kaže pot, po šteroj pridete
 do nas. Težka je pot, a zavedajte se,
 da mate med sebov Sina božega v
 sv. hoštiji. Njega svet premalo pozna,
 zato tak mrzeo hodi mimo njega. Pa
 samo pri njem najdete večno življenje.
 Iščite ga!

**Ograd za
dijaštvo Slov. krajine.**

Ar se vsikdar več naših dijakov
 oglaš, ki želejo pri listi svojega
 naroda sodelüvati, zato odpremo za
 nje pod naslovom: „Ograd za di-
 jaštvo Slovenske krajine“ vrata, da v
 tom ogradi lejko gojijo svoje rožice
 i sadoveno drevje na hasek našega
 krščansko mislečega ljudstva. Začnemo
 pa delo v tom ogradi s tem, da ob-
 javimo prvo spomin na pokojnoga
 dobrega krščanskoga akademika Gra-
 bar Gezo z dopisom i pesmicov, ka
 smo dobili od srednješolske mladine,
 potem pa druge dopise

**Spomin na † Graber Geze,
akademika.**

Geza! Zadnjikrat sem videl tvoj
 smehljaj v gledišču, ko si mi pred
 predstavo krepko stisnil roko in me
 zagotovil, da se še vidiva. A zgodilo
 se je drugače. Po predstavi te nisem
 dobil in nato tudi ne več!

Saj je treščilo kot strela z jas-
 nega neba med nas: Grabar Geza je
 mrl. Pogledal sem nejeverno tovariša,
 ki mi je to povedal in ga motril dolgo,
 kot bi hotel pri slabi svetlobi na re-
 alčnem hodniku predreti v globino
 njegovega srca. Toda vztrajal je trdo-
 vratno in ponovil še razločnejše, še po-
 časneje: „Grabar leži mrtev v bolnici!“

Zavleklo se je nebo nad ljub-
 ljanskim mestom, gosta megla je za-
 krila kotline, da ni bilo videti Rožnika

Politični pregled.

Domači. V parlamenti i v se-
 nati so se zvolili odbori. Povsod ma
 vladna stranka JRZ večino. Zato se
 ne trbe bojati, da bi mogla protina
 vlado preglasiti. V odbor za prošnje
 i pritožbe je zvoljen naš poslanec g.
 dr. Klar. Parlament je svoje seje do-
 vršo i se na nove za kakši 10 dni
 pozovejo poslanci pismenim potom.
 — Občinske volitve so vladi prinesle
 v našoj banovini velikansko večino.
 — Ministerski predsednik, dr. Stoj-
 dinovič, je bio te teden na obiski v
 Türčiji.

Svetovni. Italija je poslala svo-
 jega ministra za zvünešnje zadeve,

Ki žele tü svoj stan napraviti,
 naj javi Domi sv. Frančiška v Čren-
 sovce, keliko šum bi šteo meti, jeli
 stare ali mlade i keliko zemle, kde bi
 si hišo povao i keliko ove zemle za
 njive i travnike. Vse leži v ednom fa-
 lati, skupno 209 oralov. Je vendar
 boše blüzi doma biti, kak se pa ste-
 pati po tujini. Mesečno bi se zemla
 lejko odplačüvala iz najema, ki ga
 služite v tujini. To zimo bi se strebilo
 tisto vü, ka je ešče ne i na sproto-
 letje bi se že lejko posejalo proso ali

grofa de Ciano v Nemčijo, da bi
 Nemce pridobio za isto politično linijo,
 kak jo plete Italija. I Nemci, naj samo
 pokažejo svojo zobe proti Francozom,
 ki naglo silijo v boljševiski tabor, so
 jako lübeznivo sprejeli Italijane, celo
 obečali so njim, da priznajo Italiji
 Abesinijo. Na to je nastalo velikans-
 ko navdušenje v Italiji. Poleg toga
 sta si pa tudi dogovorile Nemčija i
 Italija, da bodete skupno nastopile
 proti ruskomi boljševizmi i skupno
 rešavale tudi podonavsko pitanje, to
 je kak se naj v Podonavji, kama tudi
 Jugoslavija spada, reši gospodarsko
 zbližanje i tudi politično.

krumpli posadili, rodi ta zemla bo-
 gato, ar je počinjena i je več let ne
 trbe gnojiti. Jako lepo žito, proso je
 zraslo tü, da ne gučimo od kukorice,
 ki je bila lepša, kak vno ga kre Müre.
 V več metrov globoko nega na tom
 falati niti ednoga kamla i iz zemle se
 lejko dela tudi cigeo. Ki de si trebo,
 na te hasek tudi, da včasi ma drva. —
 Dom sv. Frančiška v Črensovcih pro-
 si odgovor do konca novembra, ka
 se hitrej lejko začne z trebljenjom.

preje! Le poglej! Zakaj je šel Draš-
 kovič tako zgodaj, zakaj nas je zapu-
 stil Fartelj in zakaj ni ostal dalj časa
 Žizek? Zreli so bili in popolnosti blizu!
 Sad segnije na tleh, če ga ne pobereš
 in ne spraviš! Spomnila se jih je po-
 slanka božja in jim storila dobro. Isto
 je z mano! — Ne stoj, prijatelj, primi
 za delo in trudi se, da boš čim bolj
 popolen. Kdor med vami bo namreč
 prvi popolen, ta pride prvi za mano.
 Taka je usoda Slovenov od nekda in
 blagoslovljena bodi, ker je naša, nam
 namenjena, za nas ustvarjena!

Odhajal sem čudno lahkega srca
 in znane so mi bile besede koščenega
 obraza; vse sem že nekje slišal ne-
 koč, vse doživel, toda kje? — In skle-
 nil sem, da še popoldne obiščem mo-
 dreca polodprtih oči, da se še pos-
 vetujem z njim, a ni mi bilo dano.
 Tako je šel Grabar sam, spremljan
 od najbližjih in čudno: nebo se je
 zjasnilo. Potolažilo nas je božje nebo
 in za krsti je stopala nemo procesija:
 Tovariši! Povejte mi, kdo izmed Vas
 je bil najbolj popolen, in povedal
 Vam bom, kdo se bo prvi obrnil proti
 sv. Krizu!

Pesem na spomin pokojnomi
 Grabar Gezi se pa etak glasi:

V spomin prijatelju Gezu.

Kam prijatelj ti naš dragi,
 kaj poslavljaš se od nas,
 nočeš tu ostati?
 Povej, povej
 ali greš morda za kratek čas? - - -

Sprevod matere pertočkoga plebanoša. V četrtek 22. okt. zadvečara smo sprevodili k zadnjemj počitki pokojno mater od g. plebanoša v Pertoči. Vnogo ljudi je izkazalo zadnjo čast duhovnikovej materi. Sprevod so vodili vlč. g. Krantz, sobočki dekan, pomagali so njim še trije drugi duhovniki: bogojanski plebanoš i dobrovničkiva. Za trugov so pa stopali sin pokojne matere s svojim žalüvajočim rodod. Naj joj sveti večna svetlost!

Shod ali navuk za salezijansko sotrudništvo bo drugo nedelo, 8. novembra popoldnevi ob 3 vori v kapelici Martinišča v Soboti. Te shod ali navuk je redno vsakšo prvo nedelo v meseci ob 3 popoldne v martiniškoj kapelici. Vsi, ki se zanimajo za delo salezijancov po širnem sveti i ki štete biti deležni njüvoga dela i tudi plačila pri Bogi za to delo, ste iskreno vableni, da se teh shodov vdeležujete. Što je vpisani med salezijanske sotrudnike ali sotrudnice i se vdeležijo mesečnoga shoda, dobi popuni odpustek, či je bio tisti den pri sv. prečiščavanji. Med salezijanske sotrudnike i sotrudnice se pa lahko vpiše vsakši krščenik, ki je spuno 16 leto starosti.

Plemensko senje se je vršilo 26. okt. v Beltincih. Cena plemenskih bikov je bila od 5 do 6:50 Din. na živo vago.

Na podporo Novin je poslal delavec, Kous Jožef, Knežev, iz Tropovec Din 3. Bog povrni!

Beltinci. Hotel Krono, last g. Koblencera je küpo g. Faflik Alojz, hotelir iz Sobote, ki ma v najemi hotel Krono. Gda bo novi lastnik sam prevzel svoj hotel, še ne znano.

Črensovci. Na Kristuša Krala nedelo, dnes teden so nam g. plebanoš v krasnih rečaj narisali, kak moremo biti epni z Kristušom Kralom. Povedali so nam tudi, da edni moramo biti tudi v molitvi i pesmi. Nekdaj je v našoj cerkvi bila skupna pesem lüstva, kak so sami Prezvišeni nadpastir to pred velikim številom duhovništva povedali, da jih je za srce zgrabila krasna skupna pesem Črensovske cerkve. Zdaj je pa vmrla ta lepa skupna pesem v našoj cerkvi, so nam pravili neš dušni pastir. Vse to, ka so nam povedali, je sveta istina, niti se ne moli skupno kak prle vera, vüpanje i lübezen, čeravno g. plebanoš to molitev naprej molijo, samo nekaj se muvi tü pa tam po cerkvi i spevle se tudi ravnotak. Skupna pesem nam je vmrla v cerkvi. Naj se spevlejo pesmi znane od naroda, pa bo vse dobro.

Lendava. Hotel Krona dobi novoga najemnika. Njeni dozdašnji najemnik g. Vukan je küpo v Varaždini veliko krčmo „Jagnje“.

Žizki. Pri dovici Cigan Mariji so neznani dugoprstneži z kukoričnjaka odnesli vreče kukorice.

Bogojina. Novembra 8. je pri nas širitelski sestanek. Na tom sestanki bo govorio g. Zelko Ivan, dobrovniški kaplan, pri grobi pokojnoga Baše pa g. Maučec, profesor. To nedelo bo v Bogojini tudi rana meša.

33. številko Novin od 16. aug., ki ma, naj nam jo odstopi. Potrebujemo ešče deset števil. Pošlite jo na uredništvo Novin v Črensovec.

Novine so narasle meseca oktobra za 35 komadov, odpadnola je 6 komadov, naraslo 29 kom. M. list je naraslo za 11 kom., odpadnola 2 kom., čisti narastek 9 komadov. Zahvalimo se častivrednima služabnikoma božima, Antoni Martini Slomšeki i Frideriki Baragi pa prosimo Boga, naj dobita čast oltara, njeva pa naj napunita slovenski narod s svojim duhom i naše liste pa je razširita.

Zahvala g. poslanci dr. Klari. Odbor selekcijskoga živinorejskoga društva v Bogojini, se na tom mestu najpriscrnejše zahvaljuje g. narodnomi poslanci dr. Klari, ki je z lastnov intervencijov izposlúvao pri kmetijskom ministerstvu podporo v zneski 10.000 Din. Odbor i člani so bili presenečeni, kda so zvedeli za višino podpore, ar nišče ne pričaküvao takše vsote v danešnjih teških časaj. Posebno bodo g. poslanci hvaležni vsi tisti kmetovalci, ki bodo deležni te podpore, da si na plemenskih senjaj küpijo bolšo živino, štere smo jako potrebni. Gospod poslanec, šče ednok, prisrčna zahvala! Nadale se zahvaljüjemo banskoj upravi v Ljubljani, srezkomi kmetijskomi odbori v Lendavi, upravi občine Bogojina, tükajšnjemi vodstvi hranilnice i posojilnice, ki so s primernimi podporami pripomogli, da je premovanje in živinorejska razstava 9. septembra 1936. tak lepo uspela. Vse to je živinorejce tak zdignolo, da se bodo šče z vekšim veseljem i lübeznirov posvetili živinoreji. Vsem i vsakomi prisrčen: Bog plačaj! Odbor.

Vmor v Bratoncaj. Mi bratončarje smo že doživeli ništerne vmore i zahrbtne napade na poštene i mirno idoče lüdi. Ali kaj takšega, kak se je zgodilo v noči od preminočoga petka na soboto, si ne smo mogli predstavlati i ešče menje verovati, ka se je v istini zgodilo. Tovaj je strelo Poredoš Lujzeka 35 let staroga mladoga očö, za šterim jočejo betežna žena Marta, četvero male dece, med šterimi si niti eden nemre sam vrezati krüha i potrtiva stariša očö i mati. On je bio edini pri hiši, šteri je skrbo za svojo številno družino i na njega se je obračalo četvero malih, nedužnih, lačnih vüstnic za fa-laček krüha, pa njim ga je vzela i vničila hüdobna i zločinska roka. V

petek noč je žena Marta šla na dvo-rišče i je zapazila, ka so dveri v klet malo odprete i notri nikak sveti z baterijov. Po tiho je šla k vratom i je klüko zakapčila. Tovaj je s tem bio zapreti v kleti i ne mogeo pobegniti. Nato je zbežala v hišo i je povedala omoževi. Pokojni Lujzek je včas i zgrabio rasoje i odpro dveri od kleti z mišlenjom, da je v kleti samo tovaj, ne pa tudi njegov lastni morilec. A v tistom trenutki so počili strel i revolvera, pod šterimi se je zrúšo na podstini mladi mož, pred očmi žene i matere i v nekaj trenutkaj za vsikdar zapro oči. Pali eden v srce segajoči opomin starišom i vzgojitelom. Po opisi je bio morilec mladi i niske postave. Prepričani smo, da ga bodo orožniki izsledili i izročili v roke pravici, kde dobi zaslüženo kazen.

MODERNA DELAVNICA
PRECIZNI INSTRUMENTI
APARATI RAZNIH ZNAMK
brezobvezno predvajanje
radioaparatorov v
PRVI PREKMURSKI
STROKOVNI RADIODELAVNICI
Nemec J. Murska Sobota
ORION service.

Popravek. Pred kratkim je bilo v Novinaj oglašeno, da ma Mitkovič Alojz Šugi v Soboti k odaji harmonij. To je pomota. On nema harmonija k odaji, nego harmoniko. Ki jo šče küpiti, naj se zato glasi pri njem.

Tistim, ki nas spitavajo, da li bi küpili agrarno zemlo ali ne? Vnogi nas spitavajo, jeli bi küpili agrarno zemlo ali ne i če je istina. da jo zgübijö, ki je ne pogodijo? Na to pitanje odgovorimo etak. Agrarne zemle cena je po zakoni določena. Nišče ne more več prositi za njo, kak je zakon določö. Če jo zato što küpi, se ne znori, naj ma samo peneze. Če ma peneze, jo je bolše pogoditi, ar te ne de plačüvao intereša. Sme pa kdašteč jo dolplačati, kda pride do penez. Norost bi pa bila zdaj peneze na posodo jemati i dragi intereš od njih plačüvati, kda po zakoni ma pravico treseti let plačüvati agrarno zemlo na 5% intereša. Ki bi pa glaso okoli, da zgübi tisti zemlo, ki je ne küpi, trbe z svedokmi naznaniti oblasti, pa že dobi svoj zaslüženi najem za te vznemirlive glase, štere razširja.

Rdeče križe so dobili naročniki na posamezne naslove. Pri toj številki Novin smo napravili rdeče križe tistim naročnikom, ki so nam ne plačali ešče letos cele naročnine. Te križe so ne dobili širitelje, ar tej morajo celoletno naročnino prinesti 8. nov. v Bogojino, nego samo naročniki,

kim hodijo naši listi na njihov naslov. Prosimö je, da taki pošlejo naročnino, kak rdeči križ ovarajo. Na glažke, v šterih je čemer, devajo v potekaj gor rdeče cedale, naj se vsi čüvajo ka se nezagiftajo. Ravnotak, naj vam ne škodijo ti rdeči križi, včas i vzemite položnico i plačajte zaostano naročnino, dragi naročniki. — Uprava.

Zahvala. Podpisani se najlepše zahvaljüjem vsem mojim volilcom, ki so mi s svojimi glasovi znova dali zavüpanje i stem dosegnoli, da je naša lista tak lepo zmagala pri občinskih volitvaj dne 25. oktobra 1936. Držim za dužnost, da se vsem volilcom najlepše zahvaljüjem, posebno pa volilcom iz Črensovec, Trnja i Žiškova, ki so se v tak velkom številu vdeležili volitev i stem pokazali, da za zmago naših krščanskih načel dobro znamo vküp držati. Oblüblam vam pa, da se bom trüdo vašim želim zadostiti kelko bo v mojej moči, samo pridite z zavüpanjom do mene. — Horvat Anton, predsednik občine Črensovci.

Zahvala.
Povodom smrti našega prisrčno ljubljenega očeta, tasta, starega očeta
BENKOVIČ IVANA,
šolskega upravitelja v pokoju v Bogojini
izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so spremili našega dragoga pokojnika k zadnjemu počitku, predvsem č. gg. duhovščini, nadalje gg. učiti, tovarišema za pretresljive govore ob odprtem grobu, vsem gg. tovarišem, pevskeму zboru za ganljive žalostinke, gasilski čet i, vsem darovateljem vencev in vsem ostalim, ki so na kakšenkoli način stali ob naši strani in lajšali našo neizmerno bol.
Bogojina, dne 25. oktobra 1936.
Žalujoča rodbina BENKOVIČ.

Preselitev trgovine

Naznanjam cenj. občinstvi, da sem z 1. novembrom preselö mojo trgovino i prodajalnico mesnih izdelkov tovarne J. Benko v hišo g. Martona poleg knjižarne gđc. Sever Marice. — Cenj. občinstvi se priporočam za obilen obisk
GERENČER JOŽEF, trgovec
DOLNJA LENDAVA.

Konji.

UPRAVA VELEPOSESTVA v G. LENDAVI

oda 12 zdravih, dobrih i vrlih konjov

po zmernoj cenj, tudi za ratno odplačilo. — Zglasite se je pri

tvrdki **HARTER**

v MURSKOJ SOBOTI.

Kaj, ti molčiš? — — —
In tvoj obraz kako je bled,
govori, kaj ti je? —

„Ah prijatelji mi dragi,
ne vprašajte me — nikar! — — —
Zapuščam vas predragi,
ko poslednja veseli se stvar,
da vživat sreča ji je dana.
In jaz sem bil prej njim enak,
poln cvetja in mladosti;
vesel sem vriskal fant krepak,
a zdaj konec je mladosti.
Bogu sem hvalo pel vsekdar,
v veselju in bridkosti;
pozabil nisem ga nikdar,
ne v trpljenju, ne v radosti.
A zdaj poslavjam se od vas;
poslavljam se za dolgi čas...
Smrt prezgodaj me je obiskala,
ko še spolnili se niso mi načrti;
prezgodaj grob mi hladen je postlala,
prezgodaj moral sem umreti.“

Podstreški.

Tovarišem v spomin!

Na nekem grobu sem videl napis:

Cvetke smrti ni zamorila,
cvetje njeno še duhti.
Cvetka v raj se preselila,
ker na svetu varna ni.

Isto mislim, da je z Vami, tovariši nekdanji. Vsemogočni Vas je presadil na svoj vrt, kjer ni zvijač življenja.

*

Tebe, dragi Viktor, ki počivaš v domači zemlji, bi se rad najprej spo-

mnili. Gomila je obrasla nad tabo. Črn majhen križ se dviga iz trave tako skromen, tako majhen, kakor si bil Ti. Štiri leta so minula od takrat, ko smo se zadnjikrat zbrali na grobu prijatelja Lipovca. Sv. Križ pri Ljubljani: pokopališče krasno, a polno bridkih spominov. Nemo smo stali ob grobu mrmraje molitev. Gotovo je vsak mislil: kdo izmed nas bo prvi legel v hladno postelj. In Ti, dragi Viktor si se oglasil prvi: „Fantje, drugo leto v tem času boste na mojem grobu.“ Sam najbrž ni verjel svojim besedam, a bile so resnične. Njegov blede obraz je vse potrdil, bil je v zadnjem štadiju jetike.

Prišla je druga jesen. Listje je zarumenelo. Zbirali smo se pri Sv. Križu. Enega med nami ni bilo... Viktor se je preselil v večnost. V domači zemlji počiva. Stali smo nekaj časa ob gomili in šli. Kdo bo prvi za njim, se ni upal vprašati nihče.

In lani koliko vas je še bilo ob grobu, mislim, da trije — in trije v grobu. Spet enega ni... dragi Alfonz je šel za njima — — —

Počivajte tovariši! Ti Viktor in Alfonz — in Viktor v zemlji domači in Alfonz na oni strani Mure.

Vi pa dragi, ki se še spominjate rajnega tovariša, spomnite se tudi ostalih dveh.

Iz Sobote.

Deževalo je ves dan in Sobota se je čudila, ko so se Martiniščarji

peljali na izlet. Bila je nedelja, 11. t. m., za dijake prost dan in četudi je deževalo, ni to veliko zmanjšalo našega veselja. Zjutraj, ko smo vstali, smo pogledovali nebo in ugibali, če se bo spremenilo. Kropilo je od pol dneva, potem se je malo umirilo. Hitro sta drvela avtomobila: soboška cerkev, Dokležovje, preko bistre Mure, skoz Krapje in Cven do sv. Ivana na Razkrižju. Ko je drčal avto čez Muro, je marsikatero srce zapelo:

„Reka Mura je šumela...“

Spomnil sem se tedaj Žizka in mrzlo me je spreletelo. Tudi Grabarja sem se spomnil in želel sem mu miren počitek pri sv. Križu. Spotoma nam je tovariš pripovedoval o poplavih Mure, ki so vsako leto in da včasih podere kako hišo. Sedaj pa je bila Mura mirna, le šumela je in tekla naprej.

Na Razkrižje smo prišli veseli. Dež je ponehaval. Z nami so bili tudi nekateri naši profesorji kot ravnatelj drž. realne gimnazije g. Rudolf Pregelj z gospo in trije nastavniki samoupravne gimnazije gg. Štalec z gospo, Kunstelj in Kopač. Šli smo k sv. maši in smo tam peli na koru. Ljudje so poslušali mladino, polno razigranosti in smeja, kako je pela. Kakor bi bilo njeno življenje le pesem, a je tudi trud, tudi trpljenje...

Po sv. maši je bilo kosilo, katterega nam je pripravila mlada Kutnjakova gospodinja, naša domačinka. Zvečer smo se vrnili v svoj beli dom

na soboških poljih. Peli smo vso pot in naš tovariš je včasih kaj zaigral z harmoniko.

Bil je res, vesel dan. Sedaj pa moramo povedati neko žalostno stvar. Je to bol, ki jo čutimo od začetka šolskega leta in ki nam kali splošno veselje. Namreč, na vsej gimnaziji, od I. do VI. r., ni katoliškega verouka. Evangeličani in židje ga imajo, a mi, ki predstavljamo večino vsega zavoda, smo brez njega.

V topolih šumi...

V topolih šumi,
ob njih bela cesta
v svet drži.

Po njej vsak dan
odhajajo ljudje:
stari, mladi,
otroci z materami,
žene z možmi.

Vse po cesti hiti

in se v širnem svetu gubi.

V topolih šumi...

In kakor klic iz tujine,
ki se je s src tisočerih,
teptanih

dvignil v sinje višine,

se nam zdi pesem topolov.

In kot bi pomoči prosili,

za one, ki v daljni tujini

s krvavimi žulji si služijo kruh,

otožno šumijo topoli

in mimo njih —

bela cesta v svet drži.

— B.

Pisma naših iz tujine.

Versailles, 19. IX. 1936.

Prečastiti gospod!

V Jezuš ino Mariji Vas pozdravlam, prečasti gospod. Najlepše se Vam zahvalim na rednom pošiljanji Novini i Marijinoga Lista, šteriva lista sta mi na veliko veselje v etoj mrzloj tujini. Pišem Vam, častiti gospod, jaz sem pri ednoj krščanskoj družini, da lahko idem vsako nedelo k sv. meši. Prečastiti gospod, pošilam Vam naročnino za celo leto 100 Din, 50 Din sv. Maloj Trejziki za srečo ino zdravje, 45 Din pa na Dom sv. Frančiška. Zdaj Vam želim, prečastiti gospod, duhovni oča, mnogo zdravja, da bi mogli skrbeti za nas mnogo-mnogo let ino Gospod Jezuš Kristuš bo Vaš plačnik. Zdaj končam moje malo pismo ino Vas pozdravlam v Jezuš i Mariji.

Frumen Marija, Topolovci, Versailles, Francija.

Janko Verbajnsak:

Kaj ima delaven človek od Kristusa in njegove sv. Cerkve.

To kar ne more dati delavniku človeku ne liberalizem, še manj pa komunizem, daje Kristus in njegova sv. Cerkve: delu čast, delavcu isto dostojanstvo, kakor bogatstvu, socialno pravičnost, da se ga preko mere ne izkorišča in vsestransko zaščito.

Toda to še ni vse. Dejstvo je, da vse, kar človek s svojim umom ustvari, je nepopolno, tako je tudi polno najrazličnejših nepopolnosti v človeškem življenju, ki izvirajo bodisi iz prehitrega porasta in dviga tehnike, bodisi iz medsebojnega tekmovalstva narodov. Vse to ovira, rekel bi skoraj, onemogočuje izvesti v vsem obsegu Kristusova načela o socialni pravičnosti do delavnega človeka. Božji Zveličar je vse to predvidel, zato pa nam je poleg svojih načel in nauk v korist delavnega človeka dal še neko drugo temeljno zapoved, ki naj nastopi tam, kjer zapovedi o pravičnosti ni mogoče popolnoma izvesti in na podlagi katere nas bode On sodil: to je zapoved ljubezni do bližnjega.

Kristus je šel dalje ko vsi komunistični voditelji, ki se toliko hvale, kako veliki zagovorniki in prijatelji delavčevi da so. Kristus je postavil veliko lepšo zapoved in načelo: siromaku delavcu-trpinu daj njegovo pravico, to kar mu gre, vendar, ako

K zgodovini naše podržavljene gimnazije

Brez vse razlage objavimo pismo g. bivšega poslanca, Pavlič Alojza i dopis Kluba Prekmurskih Akademikov. Oboje je poslano uredniki Novin svoj čas.

Prvo se glasi:

Kraljevina Jugoslavija
NARODNA SKUPŠTINA
KLUB
NARODNIH POSLANIKA Beograd, 14. 9. 1933

Prečastiti gospod župnik!

Z otvoritvijo petega razreda gimnazije v Murski Soboti ni nič, proti sta bila temu g. min. Pucelj in g. dr. Kramer, to naj Prekmurci vedo. Min. prosvete g. Radenkovič je imel namen, da se otvori, a sta slovenska g. ministra bila proti tej otvoritvi, ker sta se bala, da bi trpel njiju prestiž, če bi se peti razred v Ptuj ali pa v Kočevju ukinil. Prof. Pavlič Lojze.

K vprašanju prekmurske gimnazije.

„Murska Krajina“, list narodnega poslanca gosp. Josipa Benka v Murski Soboti, je priobčila dne 28. IV. t. l. vprašanje „Ali dobimo popolno gimnazijo?“ in odgovor, da „bo to vprašanje rešil 5. maj“, dalje, „zato glasujmo za našega kandidata g. Benka“.

Potreba po popolni prekmurski gimnaziji je dokazana z nešteti razlogi. Zanj se je izreklo ne samo vse prekmursko ljudstvo, temveč vsa Slovenija.

Gospod Benko je lani pismeno izjavil, da odstopa od poslanskega mesta, če vlada ne ustreže zahtevi po popolni gimnaziji. Do danes pa kljub vsemu temu ni popolne gimnazije v Murski Soboti, gospod Benko a ne samo da ni odstopil, temveč spravlja

še nima dovolj za sebe in svojce, si dolžan po zakonu o ljubezni do bližnjega mu dati še več, dar ljubezni in tako pridemo do krščanske Karitas ali krščanske ljubezni, ki dopolnjuje krščansko pravičnost, ki pomaga tam, kjer trenutno še ne more iz raznih vzrokov zmagati krščanska pravičnost.

Ravno nasprotno pa ravna komunisti, ki sicer kriče zahtevajo za svoje pristaše nebesa že na tem svetu, ko pa jih ne morejo doseči, tedaj pa začno z ropom, požiganjem in brezobzirnim klanjem uničevati še tiste dobrine, ki se jih je delavec doslej posluževal, kakor sedaj na španskem, kjer se brezumno rušijo in požigajo bolnice in zavetišča za onemogle in sirote. Ne tako sv. Cerkve: ona brani delavske pravice, kjer pa ne more do-

To drugo pa etak:

Exh. št. 1119. Ljubljana, 18. V. 1935

Uredništvu „Novin“

v Črensovcih.

Cenjeni naslov vljudo prosimo, da v interesu sobočke gimnazije blagovoli priobčiti v naslednji številki svojega tednika priloženi protest.

Z odličnim spoštovanjem!

Klub Prekmurskih Akademikov
v M. Soboti

Tivadar
nac. akc.

Škerlak Tibor
posl. podpr.

njegov list ugodno rešitev gimnazijskega vprašanja celo v neko odvisnost od njegove ponovne izvolitve. Koliko so take vrste obljub iskrene in koliko jim je možno verjeti, lahko presodi vsakdo sam, mi se omejujemo le na protest proti izrabljanju te upravičene ljudske zahteve kot agitacijskega sredstva za eno osebo, zlasti pa proti trditvi, da bi mogla rešiti to vprašanje izvolitev ali neizvolitev te ali druge osebe. Naj si bi bil izvoljen za poslanca kdorkoli, njegova dolžnost bi bila, da se priključi borbi prekmurskega ljudstva za svojo gimnazijo in to pričakujemo tudi od gosp. Benka.

Ljubljana, 19. maja 1935.

Klub prekmurskih akademikov.

volj uspešno vršiti tega svojega poslanstva — saj jo pri tem njenem delu ovirajo delavci sami s svojim vstopanjem v brezverne organizacije, — tam pa vzame zaščito delavstva sama v roke, da ustanavlja iz svojih sredstev dobrodelnice zavode in ustanove.

Pogrešno je torej naziranje socialistov in komunistov, češ mi nečemo milosti in milodarov, mi hočemo pravico, kaj pa ako pravice ne morejo v teku let doseči, ali naj tedaj delavci poginajo in če bi se izvedla popolna socialna pravica, še bi ne zmanjkalo revežev in siromakov, kakor je to Kristus že sam predvidel, ko je rekel: „Siromake boste imeli vedno med seboj“. Teh Jezusovih besed se je sv. Cerkve vedno zavedala. (Dalje sledi.)

Pošta.

G. J. Sv. Marjeta. Prošeno poslali, prle zavolo odsotnosti ne mogli. Oprost. Pozdravljeni. — Vučko Matilda Marija, La Morinier, Novine poslali, naročnine en del dobili. — Škaper Janoš, Dolič 43. Naročnino sprejeli. — Botjak Matjaš. Petanjci. S mo ti svoj čas naznanili, kam smo poslali, tam išči. — Kološa I. i M. Sobota. V tiskarni smo pitali, zakaj neso oglasa objavili. So nam odgovorili, da neso nednoga dobili. Drugo pošlita naravno v Črensoyce. Je z Preka kaj prišlo? — Plej Marija. Francija. Če ščeš meti Glasnik Najsvetejšega Srca Jezusovoga, piši edno karto na upravo v Ljubljano, Zrinjskega cesta 9. Mi že pošlemo naročnino, dozdaj nismo. — Kous Jožef, Tropovci. Naročnino z viškom sprejeli i po želi obračunali. Na misijone poslali Klaverovo družbi. — Prosvetno Drštvo. Sobota. Za letos bodi po vašoj želi. — Gumilar Franc, A Chailly. Naslov spremenili, prosimo zaostano naročnino. — Izseljenka z Beltinske fare v Franciji. Tvoje lepo pismo bi dragevole radi objavio, samo ka ne moremo, ar si se pozabila podpisati. Podpiši se i pismo pošli ešče ednok. — Ficko Rudolfa domaći, Vidonci. Novine so hodile vašemi dozda, a plačane neso. Odišoj je v Francijo, pisite njemu, naj nam pošle svoj novi naslov i naročnino. — Gjörköš Števan, Cons Grand Ville. Sprejeli smo 4275 Din. Prosimo odgovora, jeli ste vi novi naročnik, ali ste pa meli že prle Novine, ar mam tri Gjörköš Števene. Če ste stari naročnik, nam javite vaš prvejši naslov.

Ali ste res varni?

Marsikdo se hoče iznebiti zastopnika Vzajemne zavarovalnice ali „Karitas“ z izgovorom: „Ne bom se zavaroval. Moj stan, moje delo ni nevarno.“ Ali more kdo tako trditi? Nikdo na svetu. Življenje vsakega je negotovo. — Mizar pri stroju, klepar na strehi, šofer na avtomobilu, športnik na kolesu, uradnik na cesti, cerkovnik v zvoniku, duhovnik na poti k bolniku, gostilničar v gostilni, voznik na vozu, delavec v delavnici, kmet na polju itd. vsakdo in povsod je v nevarnosti: doma, na cesti, na vozu, na železnici, na kolesu. — Pred dnevi so časopisi prinesli imena mrtvih, ob smrti katerih je „Karitas“ zadnji čas izplačala zavarovalnino. Vseh je 27. Med njimi so stari in mladi, možje in žene, fantje in dekleta. Eni so umrli naravne smrti, drugi vsled kake nesreče. Morda je tudi med njimi kateri misli, da je še varen pred smrtjo, a danes je v grobu. Domači imajo ob izgubi vsaj to tolažbo, da jim je bila zavarovalnina odvzeta briga za kritje pogrebnih in drugih stroškov. — Zavarujte sebe in domače čim prej pri Karitas, da se glede bodočnosti rešite hudih skrbi. „Karitas“ je že popolnoma zasidrana v ljudstvu. Vsak dan pristopi povprečno 20 novih članov (zavarovancev). — Stopite nemudoma k domačemu zastopniku Karitas ali pa se obrnite pismeno, ali osebno na vodstvo Karitas v Mariboru, Orožnova u. 8. in izpolnite ponudbo. Če ne premorete plačevanja višjih premij, se zavežite vsaj za 5 Din. mesečne premije. — Zastopniki za Slov. krajino so: g. Šinko v Lendavi, g. Rous v Beltincih in ga. Skalar Jožica v M. Soboti,

Bistrički Ferko:

Amerikanec Džou.

I.

Zadnji gostje so se razhajali iz Ščrbičovoga gostüvanja. Mužikaše so rezali popotnice, kak se je pač dalo proti zajtri. Prprek je pa samo klumao z glavov pa mensao po cingulaj, ka so ječale pod trdimi prsti. Vse je bilo strašno veselo. Brečali so po vesi, plesali po poti, ka je sneg vujška leto. Družban Joško pa je šče vse sprevaljao v boušo volo. Kak migec je bio, ponüvao piti, kričao, spevao, ka se je malo ne raztrgno.

Takši plajs so napravili gostje po vesi, ka so začnoli lüdje stanjüvati. „Kristuš, ka je“, so gučali.

Stari Cimerman, šteromi je včas i v glavo spadnolo, ka je, si je samo proti staroj zgučao: „Tej so se ga narezali, Bog njim ne vzemi za grej“. Nato se je obrno k steni i zaspao.

Gostje so se razišli. Pri Ščrbičovih pa so si seli za sto domači, družban, pozvačin, pa vsi šteri so dozdaj dvorili. Mužikaše so se odemenuoli s črnov kavov. Samo Prpreki so mogli za zatanik mrzlo vodo vlejati, ka njemi je tekla šče po hrbti i tam gde se nesmi pri stoli povedati, i so veliko nevolu ž njim prle meli, dokeč se je spravo k cingulam.

Nišče je samo nej šteo iti spat. Družban Joško je pa telko plesao z domačov. Lizov, ka so začnole küharice glavé vküp nagibati.

„Šče čardaš“, zbreči Joško divje. Prprek se je prebüdo, vđaro po cingulaj, da so se vsem pete zdignole od žele po pləsi. Pozvačin je počo z rokami nad glavov:

„Samo družban!“

„Samo družban“, je šlo vse vprek.

Joški je sijalo veselje z obraza. Znoj njemi je tekeo po lici. V hipi je zgrabo Lizo okoli pojasa. Odletela sta po podi kak ftici, plesala ob divjoj pesmi cele družbe: Be fogom a lovat, de be fogom a lovat, sarga rezes kis kocsimba; buzät viszek rajta, Budapesti göz malomba. . . Mužikaše so pa samo kratko pa ostro pomagali.

„Lepo je bilo pri nas na gostüvanji“, je pravila Liza smejoč Joški. „Ve či tebe nebi —“.

„Pa šče lahko bo, Liza“, joj zeme reč Joško, kak da ne bi šteo čüti svoje fale. A mužikaše so igrali čiduže bole divje: be fogom a lovat. . . Čardaš je šo v krf i ogen je sijao Joški z oči. Liza ga je samo začüdeno poglédnola.

„Me počakaš“, jo je pitao, da sta se zavrtela.

„Zakaj praviš, počakaš?“

„Liza, nojco me vzeme Amerika“. Da je to povedao, jo je šteo zavrteti na drugi kraj, pa mužikaše so he njali. Joško je vrgeo mužikašom pet rajnški (te je šče to dosta bilo) i odišeo z gostüvanja. Liza pa je ne vörvala. Zamišlena je odišla spat i da je že bila v posteli, je duga jokala. Nikaj joj je prle ne povedao.

Nesreča je tak štela, ka je Joško spadno, da se je vlekeo skoz okno v kamro. Mati so se prebüdili. Zadnje dni so že čüli, ka se po vesi šepeče, ka Joško odide v Ameriko. Pa tüdi zdaj se njim je čüldlo vidlo, zakaj je šteo Joško v hižo priti, ve bi pa lejko v štali spao.

„Gvant bi si rad vzeo“, je pravo materi, da je drugo ne znao.

„Zakaj? Nemaš gvanta na sebi?“ se začnejo kregati mati.

V hiži je postalo vse tiho. Oča so se zdignoli na posteli i debele sku-

ze so njim začnole kapat i po kosmatom lici na blazino. Oni so že prle znali, ks sin odide. Šteli so to prikriti, zato ka so mati niti ne dali čüti, ka bi Joško šo v Ameriko.

„Odiš ščeš? Ne? V Ameriko ščeš oditi?“ so ga pitali z ostrim glasom, kda je Joško nikaj ne odgovoro. „Ja“, si pomali zguči Joško.

„Koga!? Čakaj, jaz ti že pokazem Ameriko! Mati so skočili v kühnjo. Prinesli so soklati bot, pa so začnoli fest mazati Joška, kda si je lače preoblačo. Komaj je vujšeo skoz okno.

Gda ga je mlinar prek Müre pelao, si je Joško seo na ladjino steno i si globoko odehno.

„Kama pä ideš, Joško, pa si si bratove lače oblekeo“, si zgučij mlinar, ka de pa Štef pravo?“

„Oj, ve pa resan“, se je začüdo Joško. „Na, na, ka de pa zdaj Štef noso?“ Gda sta prišla na drugi kraj Müre, je šče mlinari zbogom dao.

„Dobro je mlinari, Vinciji“ pravi Joško, kda sta prišla na drugi kraj. Kda pridem nazaj, küpim jaz mlin, pa boš te moj mlinar.“

„Pa nejdeš znam v Ameriko?“

„Idem“, se je smejao Joško i odišeo med vrbe.

*

Smeh je meo na čobaj Joško, da so mimo okna na mašini leteli logovje, vode, varašje i fabrike z velikimi sajastimi lori. Vse to se je vtujavalo za njim.

Breka, smej, novi čüdni obrazi, tihinski gvant, vse to je prevzelo Joška. Pa on je samo gledao, kak naj prle pride k morji.

„Joj, šteri to leti? Turin—Milano—Roma—ekspres“, je šteo, gda je mimo njega mašin odleto v noč. „Ne

je moj“, si je odehno. A na postaji je stao pripravljeni drugi: „Wien—Praha—Berlin—Hamburg“.

„Ha, moj“, skočo je v njega. Mašin je rezko zabrlizgao i ga potegn v Hamburg.“

Morje, krika, hajovje, šifi. Joški se je stisnolo srce. Kak je eden človik mali proti vsemi tomi.

„Jezuš Kristuš, Bistrica pa Hamburg“.

Stisnoli so se vsi delavci za Ameriko v ladjö, kak kebr i. Ladja se je zibala, začnola je brneti i pomali se je začnola obračati na odpreto morje.

Kelko se ji je že tak spravilo na ladje, Žoudušov, Gabor, Dorenčec, pa drugi, štere niti on ne pozna, pa kelko šče ji bo. Bili so pa bodo mučeci, čakajoči nekaj, ka so šče ne doživeli v svojem življenji. A trdni so i močni kak gore, kak již je to naprej vidi naš velik pesnik Župančič v svojoj pesnitvi Dumi:

Pa so ramena in pleča kot skale,
tilnik — naloži mu breme nasilnik —
nosil ga bo in ne bo se krivil,
pa so srca tiha in močna —
njihov ponos je brez besed;
pa so možje —
kot da se niso rodili iz matere,
kot, da goram se iz bokov izvili so:
morajo v svet in tujina se diči
z deli njihovih rok;
tamkaj v Ameriki, tamkaj v Westfaliji
so nam izginili — več ne doseže jih
naše oko . . .

Ne čüje Joško strašne pesnikove groznje. Njegovy oko je oprejšo na odpreto morje.

Kje domovina si? Ali na poljih teh?
Še pod Triglavom, okrog Karavank?
Ali po plavžih si, ali po rudnikih?
Tu? Preko morja? In ni ti meja?

„Nega, nega mej, je stisno iz sebe Joško, skočo je na streho, zato ka se je ozdaleč vidila Amerika. (Dale.)